

Erikoistumisopintojen arviointi ja akkreditointi

Yliopistojen täydennyskoulutuskeskusten
johtajien seminaari

Joensuun yliopisto 29.11.2002

Ilkka Virtanen

Sisältöhahmotelma

1. Korkeakoulujen tuottaman koulutuksen akkreditointi Suomessa
2. Erikoistumisopintojen akkreditointi asetuksin säädelty
3. Akkreditoinnin yleisperiaatteita
4. Akkreditointi laadunvarmistusmenetelmänä

Korkeakoulujen tuottaman koulutuksen akkreditointi Suomessa

- Tutkintoon johtavassa koulutuksessa pääosin ”etukäteen suoritettu (koulutus)poliittinen” akkreditointi
 - yliopistojen koulutusalat säädelty asetuksin
 - ammattikorkeakouluilla toimiluvat ja jatkotutkintojen kokeiluluvat KKA:n arviointiin perustuen
- Erikoistumisopintojen rekisteröinti/akkreditointi säädelty asetuksin
- Uusi tutkintorakenne v. 2005
 - yksi, kaikki alat kattava tutkintoasetus => mahdollisuus erikoistumiseen, “brandingiin” => ranking-listat, akkreditointi (virallinen tai epävirallinen)?

Erikoistumisopintojen akkreditointi asetuksin säädelty

- Korkeakoulujen arviointineuvosto (KKA)
 - Korkeakoulujen arviointineuvoston tehtävänä on arvioida korkeakoulujen järjestämiä erikoistumisopintoja ja hyväksyä ne korkeakoulututkintojen järjestelmästä annetun asetuksen 14 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin sekä pitää mainittua rekisteriä
 - www.kka.fi
- Erikoistumisopintolautakunta
 - Korkeakoulun järjestämien erikoistumisopintojen hyväksymisestä rekisteriin päättää arviointineuvoston jaostona toimiva lautakunta opintojen arvioinnin perusteella
 - <http://www.minedu.fi/asiant/kka/index.htm>

Erikoistumisopintojen akkreditointi asetuksin säädelty (jatk.)

- Erikoistumisopinnot tarkoin määritelty
 - yliopistojen tai ammattikorkeakoulujen järjestämiä
 - ammatillista kehittymistä edistävää täydennyskoulutusta
 - korkeakoulututkinnon jälkeistä koulutusta
 - pitkäkestoista (min. 20 ov, PD-ohjelmissa 40 ov) koulutusta
 - tutkintojärjestelmää täydentävää, ei tutkintoon johtavaa koulutusta (poikkeus: ammattikorkeakoulujen erikoistumisopinnot voivat olla myös osana ammatilliseen jatkotutkintoon johtavaa koulutusta)

Akkreditoinnin yleisperiaatteita

- Ulkoisen arvioinnin järjestelmä, jossa määritetään, toteutetaanko koulutus asetettujen, hakijoiden tiedossa olevien kriteerien ja standardien mukaisesti
- Korkeakouluille vapaaehtoista, perustuu korkeakoulun aloitteiseen (hakemukseen); opintojen kehittämistyötä tukevaa, ei valvovaa tai kontrolloivaa toimintaa
- Perustuu hakijan kuvaukseen, itsearviointiin ja ulkoiseen arviointiin (asiantuntijavierailu, lautakuntakäsittely)
- Arvioidaan kulloistakin koulutusta, ei yliopistoa, ammattikorkeakoulua tai näiden yksiköjä
- Tulevaisuussuuntautunut näkökulma, koulutusprosessin jatkuva kehittäminen keskeistä (mm. lautakunnan päätökseen liittyvä kehittämisspalaute)

Akkreditointi

laadunvarmistusmenetelmänä

- Koulutuksen järjestäjän näkökulma
 - Väline laadun kehittämiseen
 - hakemuksen tekeminen käynnistää itsearvioinnin ja toiminnan kehittämisen
 - koulutusprosessit läpinäkyviksi
 - arviointiprosessilla myös vahvasti konsultoiva ote (hakemuksen valmisteluvaihe, asiantuntijoiden arviointikäynti, lautakunnan arviointipalaute)
 - Dialoginen ja kommunikatiivinen arviointi tarjoaa foorumin eri sidosryhmien väliselle keskustelulle
 - sidosryhmien mukanaolo arviointivierailuilla

Akkreditointi

laadunvarmistusmenetelmänä (jatk.)

- Opiskelijan näkökulma
 - Vastaavatko tavoitteet ja sisältö esitteissä kuvattua
 - korkeakoulutasoisuus
 - työelämäsuuntautuneisuus
 - pedagogiset järjestelyt
 - käytännön järjestelyt
 - palaute- ja laadunvarmistusjärjestelyt
 - Opiskelijan edunvalvonta; koulutuksen laadun ulkopuolinen, puolueeton ennakkotarkistus

Akkreditointi

laadunvarmistusmenetelmänä (jatk.)

- Työelämän näkökulma
 - Auttaa tunnistamaan koulutukset, joilla merkitystä
 - henkilökunnan koulutuksessa
 - arvioitaessa rekrytoitavien työntekijöiden kompetenssia
 - Arvioinnissa useimmiten mukana työelämän asiantuntija
 - Lautakunnassa vahva työelämän edustus

Akkreditoinnin toimintaperiaatteita

- Riippumattomuus
- Laadukkuus
- Luotettavuus
- Läpinäkyvyys
- Dialogisuus
- Vapaaehtoisuus